

Plan van aanpak en Uitgangspunten

Naderonderzoek Flora en Fauna

Aanleiding

Blom Ecologie heeft in september 2025 een quickscan Natuur uitgevoerd t.b.v. het wegnemen van de groenstructuren, het kappen van enkele bomen en het slopen van alle bebouwing en de vervolgens geplande realisatie van 17 kavels met woningen en bijgebouwen aan de Elschotseweg 72 te Schijndel.

De beoogde ingrepen (of een deel daarvan) leidt mogelijk tot het vernietigen/beschadigen van verblijfplaatsen van beschermde soorten. Om effecten op beschermde soorten uit te sluiten alsmede overtreding van de Omgevingswet dient een nader onderzoek te worden uitgevoerd naar de aan- dan wel afwezigheid van de volgende soorten: bunzing, hermelijn, wezel, steenmarter, teunisbloempijlstaart en vleermuizen. De onderzoeken worden conform de meest relevante onderzoeksprotocollen uitgevoerd, deze richtlijnen worden door bevoegd gezag toegepast bij toetsing op voldoende onderzoeksinspanning.

Uit het aanvullend onderzoek blijkt:

- er treden geen negatieve effecten op, de ingreep leidt niet tot overtreding van de OW, of;
- er treden negatieve effecten op, maatregelen (mitigatie/compensatieplan en/of werkprotocol) en vergunning zijn noodzakelijk.

Werkwijze en activiteiten vleermuisonderzoek

De uitvoering van het aanvullende vleermuisonderzoek is gebaseerd op de richtlijnen uit het Vleermuisprotocol (2021). Tijdens het veldbezoek worden geluidswaarnemingen (batdetector Petterson 240x en Edirol) en zichtwaarnemingen verzameld. Het verzamelen en digitaliseren van de waarnemingen gebeurt middels de VeldwerkApp, een in eigen beheer webapplicatie voor het verzamelen van natuurgegevens. Na de veldbezoeken worden de waarnemingen gecontroleerd, gevalideerd en geanalyseerd. In de rapportage worden de waarnemingen n.a.v. de analyses nadergeïnterpreteerd en verwachte effecten beschreven.

Verwachte soorten en verblijfplaatsen

In Nederland komen circa twintig vleermuissoorten voor. Iedere vleermuissoort heeft in de afzonderlijke jaargetijden zijn eigen eisen aan de verschillende typen verblijfplaatsen en het leefgebied. Afwezigheid van vleermuizen in het ene jaargetijde zegt weinig over de mogelijke aan- of afwezigheid in een ander jaargetijde. In voorliggend onderzoeksgebied worden de volgende vleermuissoorten en type verblijfplaatsen verwacht:

Vleermuissoort	Zomer	Kraam	Paar	Massawinter
Gewone dwergvleermuis	Ja	Ja	Ja	Nee
Ruige dwergvleermuis	Ja	Nee	Ja	Nee
Laatvlieger	Ja	Ja	Ja	Nee
Gewone grootoorvleermuis	Ja	Ja	Ja	Nee
Meervleermuis	Ja	Nee	Nee	Nee

Kraamverblijfplaats gewone dwergvleermuis en laatvlieger

De definitie van een kraamverblijfplaats is een verblijfplaats van een kraamgroep met vrouwtjes met jongen. Volgens het Vleermuisprotocol worden, samengevat betreffende de potentieel aanwezige soorten, de volgende criteria gehanteerd om aanwezigheid uit te sluiten:

Kraamperiode 15 mei – 15 juli, inventarisatie 2 x 2 uur met minimaal 1 veldbezoek in juni, starttijd avondbezoek zonsondergang, eindtijd ochtendbezoek zonsopkomst, minimaal 20 dagen tussen inventarisatieronden. Weersomstandigheden; minimale avondtemperatuur 12 °C, maximale windkracht 5 Bft en als neerslag maximaal motregen.

Zomerverblijfplaats gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger

Volgens het Vleermuisprotocol worden, samengevat betreffende de potentieel aanwezige soorten, de volgende criteria gehanteerd om aanwezigheid uit te sluiten: Zomerverblijfperiode 15 april – 15 aug, inventarisatie 2 x 2 uur met minimaal 1 veldbezoek in de kraamperiode, starttijd avondbezoek zonsondergang, eindtijd ochtendbezoek zonsopkomst, minimaal 20 dagen tussen inventarisatieronden. Weersomstandigheden; minimale avondtemperatuur 12 °C, maximale windkracht 5 Bft en als neerslag maximaal motregen. Voor gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis geldt een verplichting voor minimaal één ochtendbezoek. Voor laatvlieger geldt een verplichting voor twee avondbezoeken.

Satellietverblijfplaats meervleermuis

Volgens het Vleermuisprotocol worden de volgende criteria gehanteerd om aanwezigheid van satellietverblijfplaatsen van de meervleermuis uit te sluiten: Satellietverblijfperiode 1 juli – 31 juli, inventarisatie 1 x 2 uur. De starttijd betreft 3 uur voor zonsopkomst met een eindtijd 1 uur voor zonsopkomst. Weersomstandigheden; minimale temperatuur 8 °C, maximale windkracht 4 Bft en als neerslag moet het droog zijn, er mag geen mist boven watergangen aanwezig zijn. Indien er een verblijfplaats van de meervleermuis wordt vastgesteld dient er binnen 3 dagen een uitvliegtelling plaats te vinden.

Paarverblijfplaats/nachtzwermen

Een paarverblijfplaats is een verblijfplaats of de omgeving daarvan, waar ten minste een baltsend mannetje of meerdere vleermuizen overdag verblijven en paren of komen zwermen. Volgens het Vleermuisprotocol worden, samengevat betreffende de potentieel aanwezige soorten, de volgende criteria gehanteerd om aanwezigheid uit te sluiten: Paar- of zwermperiode 15 aug – 1 okt, inventarisatie 2 x 2 uur, starttijd avondbezoek vanaf 60 min na zonsondergang, minimaal 20 dagen tussen inventarisatieronden. Weersomstandigheden; minimale avondtemperatuur 12 °C, maximale windkracht 5 Bft en als neerslag maximaal motregen.

Totaal aantal veldbezoeken

Om alle inventarisaties gecombineerd uit te kunnen voeren zijn ten minste 5 veldbezoeken nodig. In het voorjaar 3 bezoeken van 2-3 uur en in het najaar 2 bezoeken van 2 uur.

Aantal waarnemers

Gedurende de veldbezoeken in het voorjaar en de zomer (periode april t/m juli) wordt vooral geïnventariseerd op in- en uitvliegende vleermuizen. In het Vleermuisprotocol (2021) staat voor het inzetten van het aantal waarnemers de volgende vuistregel: “Voor uitvliegers in de avonduren; als in het donker vanuit één positie meer dan een kwart van het onderzoeksgebied niet valt te (over)zien of te beluisteren, moet een extra waarnemer ingeschakeld worden. Daarbij geldt voor die extra waarnemer weer dezelfde regel totdat het hele onderzoeksgebied goed in beeld is.” In voorliggend onderzoeksgebied wordt voor een voldoende onderzoeksinspanning het aantal van één waarnemer aangehouden voor de veldbezoeken in het voorjaar.

Werkwijze en activiteiten teunisbloempijlstaart onderzoek

De teunisbloempijlstaart heeft een vliegtijd van één generatie in de periode april – juni. Tussen juni en september zijn er rupsen aanwezig op waardplanten als wilgenroosje, teunisbloem, bastaardwederik en kattenstaart. Volgroeide rupsen zijn opvallend groot in verhouding tot de vlinder en hebben een matgele vlek op de plek waar zich bij andere soorten de kenmerkende stekel bevindt.

Door in de periode 1 juli -15 augustus 3 veldbezoeken, waarvan 2 veldbezoeken in juli, uit te voeren naar de aanwezigheid van rupsen van de teunisbloempijlstaart, kan essentieel voortplantingsgebied van de soort aangetoond, dan wel uitgesloten worden.

Werkwijze en activiteiten marterachtigen onderzoek

De uitvoering van het marteronderzoek is gebaseerd op het Kennisdocument Kleine Marterachtigen (BIJ12, 2024). Voor de steenmarter gelden nog geen officiële richtlijnen, echter kan het onderzoek naar kleine marterachtigen gecombineerd worden met onderzoek naar de steenmarter. Het marteronderzoek wordt uitgevoerd in de periode juni t/m half november. In deze periode zijn de waarnemingskansen het grootst. Daarnaast dient een onderzoeksperiode minimaal acht aaneengesloten weken te duren. Idealiter wordt het materiaal na 4 weken verplaatst. De richtlijnen stellen dat per 0,25 hectare geschikt leefgebied een minimale inzet van één methodiek benodigd is. Conform het Kennisdocument Kleine Marterachtigen dienen er bij een plangebied van 0,25 hectare minimaal 1 cameraval, of 1 marterbox, of 1 struikrover of 10 sporenbuizen te worden toegepast.

Binnen het plangebied is er sprake van circa 0,17 hectare geschikt leefgebied, waardoor een minimale inzet van 2 meetpunten benodigd is. Conform het Kennisdocument wordt er 2 inventarisatiemiddelen (1 struikrover en 1 cameraval) ingezet voor een periode van 8 weken in de periode juni – half november.

Na vier weken wordt het inventarisatiemiddel verplaatst naar een ander meetpunt binnen het plangebied. Tijdens elke controle worden de SD-kaarten en batterijen verwisseld, op kantoor worden de beelden geanalyseerd. Tevens wordt tijdens elk veldbezoek gezocht naar sporen die wijzen op de aanwezigheid van marterachtigen en verblijfplaatsen als prooiresten en latrines/uitwerpselen.

Tijdsplanning

Het onderzoek wordt conform onderstaande planning uitgevoerd. Blom Ecologie is gehouden aan bepaalde protocollaire onderzoeksperioden en daarbij behorende inzet van onderzoekers. Tijdige opdrachtverstrekking is hierdoor noodzakelijk om onderstaande planning aan te houden.

Onderzoek	Functie	Week	Uiterlijke opleverdatum	Duur veldbezoek incl. reistijd (uur)	Onderzoekinspanning (personen)	Totaal aantal uur
Veldbezoek 1 marterachtigen		24	12 juni 2026	3	1	3
Veldbezoek 2 marterachtigen		27	3 juli 2026	2	1	2
Veldbezoek 3 marterachtigen		29	17 juli 2026	3	1	3
Veldbezoek 4 marterachtigen		31	31 juli 2026	2	1	2
Veldbezoek 5 marterachtigen		33	14 augustus 2026	3	1	3
Veldbezoek 1 teunisbloempijlstaart*		29	17 juli 2026	2	1	2
Veldbezoek 2 teunisbloempijlstaart*		31	31 juli 2026	2	1	2
Veldbezoek 3 teunisbloempijlstaart*		33	14 augustus 2026	2	1	2
Veldbezoek 1 vleermuizen	Kraam-/zomerverblijfplaats A	25	19 juni 2026	3	1	3
Veldbezoek 2 vleermuizen	Kraam-/zomerverblijfplaats A	28	10 juli 2026	3	1	3
Veldbezoek 3 vleermuizen	Kraam-/zomerverblijfplaats O	31	31 juli 2026	4	1	4
Veldbezoek 4 vleermuizen	Paarverblijfplaats	36	4 september 2026	3	1	3
Veldbezoek 5 vleermuizen	Paarverblijfplaats	39	25 september 2026	3	1	3
Rapportage		44	30 oktober 2026			

veldbezoeken teunisbloempijlstaart i.c.m. met veldbezoeken marterachtigen